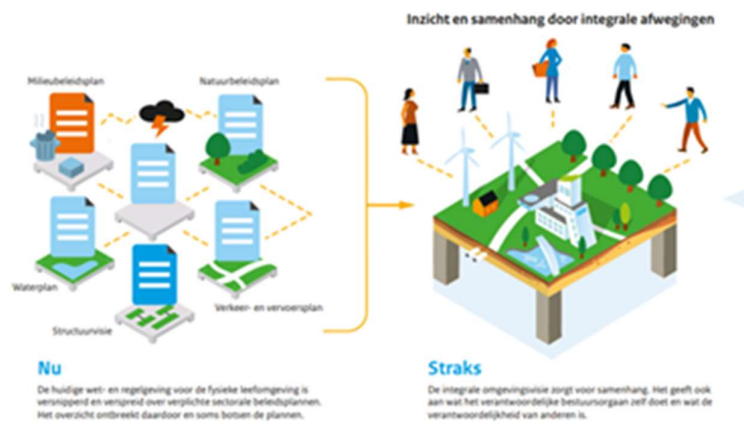

Omgevingsvisie 1.0 Raad Plan van aanpak

22 mei 2019

Reg.nr.: 19.027647

Bestuurlijk opdrachtgever: Burgemeester Marjan van Kampen

Ambtelijk opdrachtgever: Gemeentesecretaris Nico Swellengrebel

Inlichtingen bij

Marjolijn van Erkelens, Strategisch adviseur ruimte

Afdeling

Ruimte

Doorkiesnummer

(0224) 210 212/ 06-82047407

Aanleiding

Met de komst van de Omgevingswet, welke naar verwachting inwerkingtreding zal treden in 2021, zijn gemeenten verplicht om uiterlijk in 2024 een Omgevingsvisie te hebben. Rijk, provincies en gemeenten stellen ieder een omgevingsvisie op: een strategische visie voor de lange termijn voor de gehele fysieke leefomgeving. De omgevingsvisie heeft betrekking op alle terreinen van de leefomgeving. Een omgevingsvisie gaat in op de samenhang tussen ruimte, water, milieu, natuur, landschap, verkeer en vervoer, infrastructuur en cultureel erfgoed. Centrale thema's in Omgevingswet zijn: gezondheid, duurzaamheid en veiligheid.

Wat mist nu? Waarom heeft Schagen een Omgevingsvisie nodig? Ontbrekende puzzelstukjes zijn:

- Schagen heeft een toekomstbestendige visie nodig waarbij we de opgaven voor de langere termijn betrekken bij de huidige ontwikkelingen/projecten.
- er mist een integrale gebiedsbenadering, er wordt veelal sectoraal/thematisch gewerkt.
- er is geen actuele integrale visie, er zijn wel verouderde structuurvisies.
- er is geen gedragen beeld van de identiteit van Schagen en de verschillende kernen/gebieden. Hoe willen we onze kernwaarden beschermen danwel versterken?
- sommige opgaven zijn nog niet helder maar wel bepalend voor de toekomst van Schagen, bv duurzaamheidsopgave/ Regionale Energie Strategie (RES). En de RES moet verankerd worden in de Omgevingsvisie.

De omgevingsvisie is een zelfbindend document en zal door de gemeenteraad worden vastgesteld. In dit plan van aanpak staat in hoofdlijnen hoe we dit gaan doen en hoe de gemeenteraad hierbij betrokken gaat worden. Dit plan van aanpak beschrijft de aanpak om te komen tot een Omgevingsvisie 1.0. Na vaststelling is het goed mogelijk, dat er meteen een opdracht moet worden gegeven voor een Omgevingsvisie 2.0 omdat de ontwikkelingen / transitiefase waarin wij ons bevinden hiertoe aanleiding geven.

Doel en resultaat

Centrale doel = het opstellen van een centrale, integrale en toekomstbestendige omgevingsvisie die bijdraagt aan een vitale leefomgeving en de kwaliteit van Schagen, zowel op kernniveau als op gemeentelijk niveau, samen met een programma waarin vervolg wordt gegeven aan de visie.

Subdoelen

- de Omgevingsvisie geeft inzicht in de samenhang tussen (maatschappelijke) opgaven en toekomstige trends en ontwikkelingen
- de Omgevingsvisie benadert lokale en (boven)regionale opgaven in samenhang en zorgt voor verbinding van deze opgaven.
- de Omgevingsvisie moet ervoor zorgen dat we integraal gaan werken vanuit gebiedsgerichte integrale afwegingen en integrale programma's.
- de Omgevingsvisie voorkomt (aan elkaar strijdig zijnde) sectoraal beleid.

Uitgangspunten voor de Omgevingsvisie:

- ❖ De Omgevingsvisie wordt digitaal, is gebiedsgericht (kaart) en thematisch, in 1 oogopslag moet je een duidelijk beeld krijgen, de visie is goed te gebruiken voor iedereen en zo kort mogelijk. De verdieping zit achter de basisinformatie en is ook onderdeel van de visie. Beeldend materiaal is belangrijk.
- ❖ De Omgevingsvisie wordt dynamisch en eenvoudig te actualiseren, nu 1.0 versie, daarna 2.0, etc.
- ❖ Het proces wordt zo kort mogelijk, het streven is om binnen 1,5 jaar de Omgevingsvisie vast te stellen.
- ❖ Participatie wordt een belangrijk onderdeel van het proces.

- ❖ De Omgevingsvisie is MER-plichtig.
- ❖ De Omgevingsvisie is de juridische basis voor kostenverhaal bovenwijkse voorzieningen/ Wet voorkeursrecht gemeenten (die overigens ook opgaat in de Omgevingswet)/ etc.
- ❖ De uitkomst is een vastgestelde Omgevingsvisie met een programma.

Afbakening

- dat wat invloed heeft op fysieke leefomgeving
- en al in zoverre bekend is, dat het meegenomen kan worden in de Omgevingsvisie.
- en niet te gedetailleerd.

Belangrijke input voor de Omgevingsvisie (maar niet uitputtend):

- Coalitieakkoord, Meerjarenuitvoeringsprogramma 2019-2022, en de daar uit voortvloeiende begrotingen, waarin de 12 uitgangspunten van sturen op geluk terugkomen als maatschappelijk effect.
- "Opgaven van Schagen" t.b.v. input op provinciale omgevingsvisie (collegebesluit)
- Strategische visie 2040
- Relevante beleidsstukken
- Regionale ambitiedocument De Kop Werkt! en Holland boven Amsterdam en afspraken op regionaal niveau o.g.v. wonen, verblijfsrecreatie, bedrijventerreinen, detailhandel, lobbydocument bod 40.000 woningen, etc.

Bouwstenen zijn:

- Kernenaanpak/ strategentafel
- RES / energietransitie afhankelijk van fase van RES, wordt gaandeweg beide processen helder.
- BOGO- rapport (nog in de maak): (Bodem en Ondergrond in Gemeentelijke Omgevingsvisie)

De Omgevingsvisie zelf wordt een bouwsteen voor het Omgevingsplan, nieuwe ontwikkelingen, de koers voor de toekomst.

Proces en planning

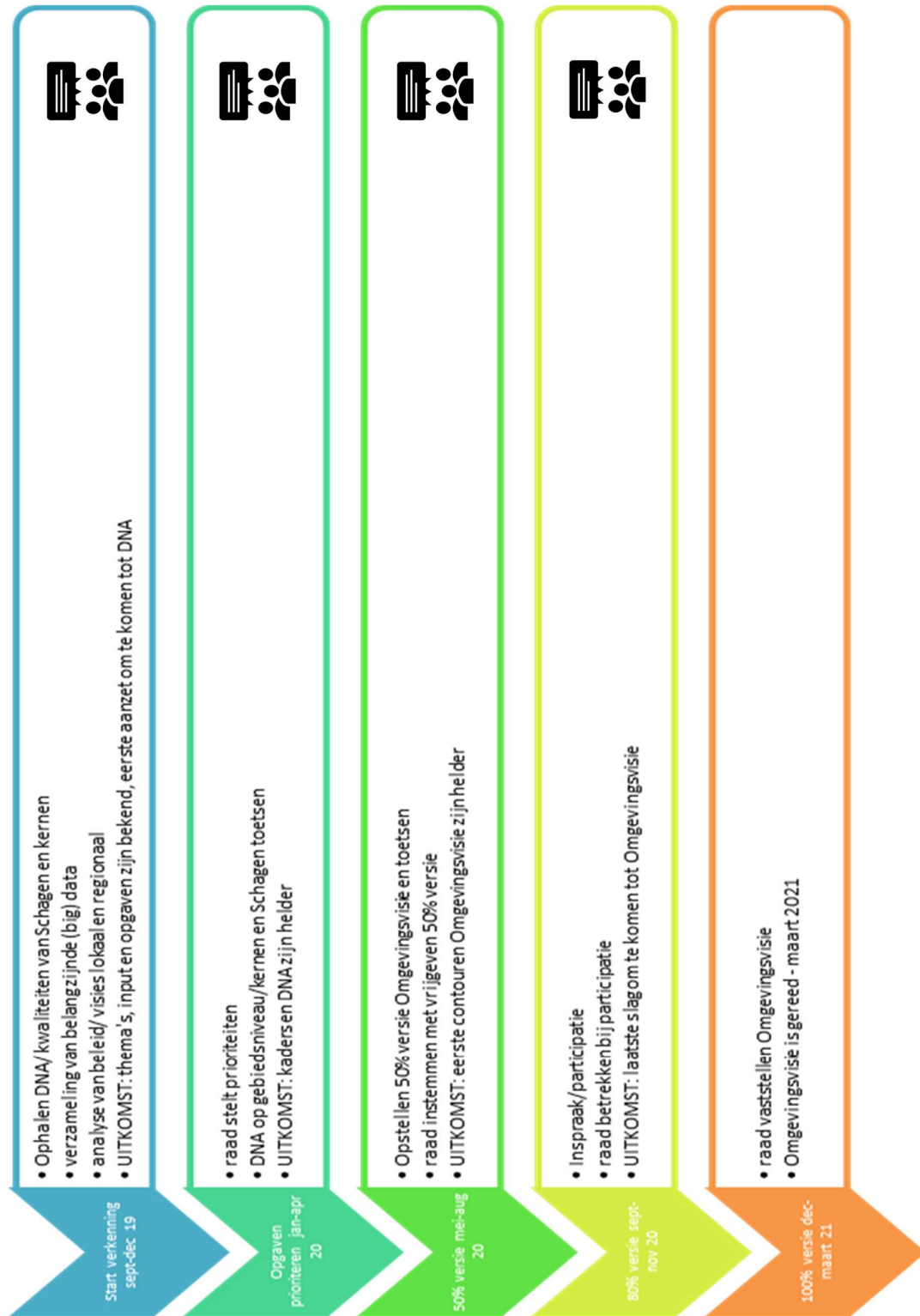
We werken de Omgevingsvisie uit in 3 fasen: 50% versie, 80% versie en 100% versie. De laatste versie wordt vastgesteld in de raad.

Het traject tot de daadwerkelijke start duurt tot ongeveer september/oktober 2019. In het voortraject wordt gewerkt aan de aanbesteding van een bureau om het proces te begeleiden en de Omgevingsvisie te schrijven. Onderdeel van de opdracht wordt ook een communicatieplan en de plan-MER.

Belangrijk in het proces is de betrokkenheid van de gemeenteraad. Er zal gebruik worden gemaakt van de reguliere raadsvergaderingen. Op belangrijke momenten in het proces zal er gevraagd worden om besluitvorming. Bij het participatieproces zullen de raadsleden ook betrokken worden. Daarnaast zal de denktank van de gemeenteraad als klankbordgroep (om te luisteren/mee te denken en feedback te geven) worden ingezet, zoals zij ook betrokken zijn geweest bij dit plan van aanpak.

Proces Omgevingsvisie

 = participatie

Organisatie

Bestuurlijk is de burgemeester de opdrachtgever en ambtelijk is dat de gemeentesecretaris. Projectleider is Marjolijn van Erkelens. In een kernteam zal het werk verricht gaan worden. Daarnaast wordt er een inhoudelijk expertteam (hetzelfde expertteam voor RES) gevormd, die verantwoordelijk zijn voor de inhoud en zullen zorgen voor de integraliteit.

Denktank gemeenteraad

In de denktank van de gemeenteraad zit per fractie 1 persoon. De denktank is een klankbordgroep en heeft tot doel om te luisteren, mee te denken en feedback te geven. De bedoeling is om bij de belangrijke fases in het project de denktank te betrekken.

Week van de Omgevingsvisie

In het proces willen we twee keer een week van de omgevingsvisie organiseren, zowel voor de organisatie als voor externe partijen.

Participatie/ betrokkenen extern

De visie van de gemeente op het gebied van participatie is dat we streven naar maximale participatie.

Het participatieproces begint met het helder krijgen van een gemeenschappelijk doel of urgentie. We streven naar een gedragen ambitie om ons een gebied mooier te maken en leefbaar te houden. Of er leeft een gedeelde zorg. Hierbij hebben we de kennis, expertise en steun van anderen nodig. Het helpt om de gemeenschappelijke stip op de horizon zo tastbaar mogelijk te maken. Bijvoorbeeld door te schetsen wat er straks anders, beter is. We maken dit het liefst met behulp van beeldmateriaal helder. Hoe krachtiger het gedeelde beeld is, hoe groter de kans dat de participatie een succes wordt. Want dan zijn alle betrokkenen bereid om er de schouders onder te zetten.

De stakeholdersanalyse (zie bijlage 1) zal ons helpen bij het participatieproces. Het organiseren en ondersteunen van dit proces is ook onderdeel van de opdracht aan het extern bureau.

Er zal ook een externe expertgroep worden opgezet: hierin zullen in ieder geval de volgende partijen meegenomen worden: gemeenschappelijke regelingen (RUD, GGD, Veiligheidsregio) Provincie, HHNK, dorpsraden, etc. (zie overlegpartners en stakeholderanalyse bijlage 1)

Communicatie

Uitgangspunt is digitaal, gebiedsgericht (kaart) en thematisch, één oogopslag één beeld, goed te gebruiken voor iedereen en zo kort mogelijk. Verdieping zit achter de basisinformatie en het is ook onderdeel van de visie.

Dit is voor communicatie leidend, daarom is beeldmateriaal belangrijk en gaan we op zoek naar een creatieve manier van communiceren. Extern: in ieder geval via een website en social media.

Risico's

- Bestuurlijk draagvlak gedurende het gehele proces, zowel binnen college als gemeenteraad.
 - Planning op vele fronten, o.a. vanwege capaciteit, ambitie om binnen 1,5 jaar klaar te zijn is erg krap en koppeling met RES en pan-MER. Relatie met andere opgaven/processen zoals RES: bij stap 3 kan de RES nog in het proces worden ingebakken, mits participatie over RES heeft plaatsgevonden en de uitgangspunten van de RES nog meegenomen kunnen worden in de plan-MER, daarna kan dit niet meer of heeft het invloed op planning omgevingsvisie.
-

- Kosten
- Relatie met omgevingsplan, vertraging omgevingsvisie kan leiden tot vertraging omgevingsplan.
- Discussie over regionale omgevingsvisie. Gemeente kan maar 1 omgevingsvisie vaststellen.

Capaciteit/ middelen

Middelen

Er is budget beschikbaar t.b.v. Omgevingsvisie. Dit is bedoeld voor de inhuur van een bureau en proceskosten t.b.v. participatie e.d. Een communicatieplan en de MER-rapportage worden onderdeel van de opdracht. Na de aanbesteding zal duidelijk worden of dit budget voldoende is.

Capaciteit

P.M.

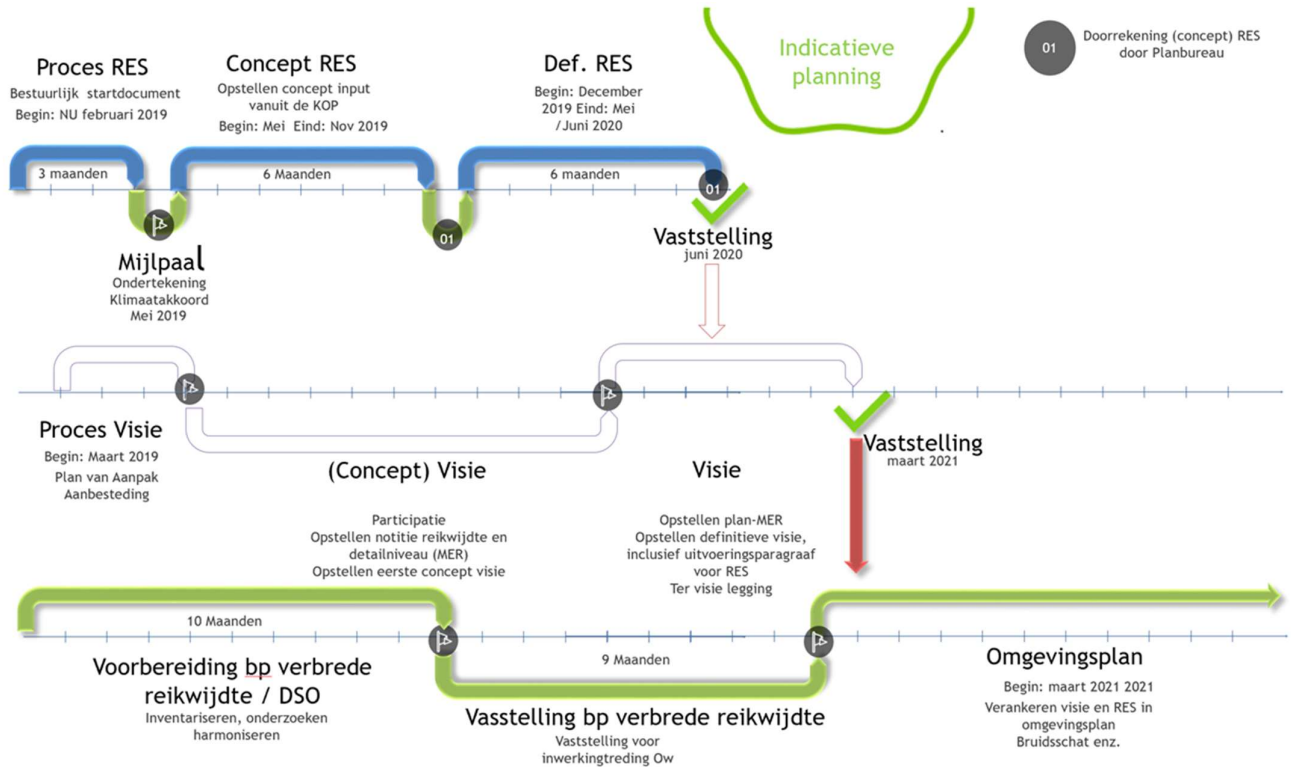
De capaciteit die benodigd is binnen de organisatie is voor dit moment geregeld. Daarbij kan het zijn dat gedurende het proces meer capaciteit noodzakelijk is bij de ontwikkeling van de visie. Deze inzet is mede afhankelijk van de keuzes die door de raad worden gemaakt. Mocht meer inzet noodzakelijk zijn, dan wordt dit opgevangen in de flexibele schil.

Bijlage 1: stakeholdersanalyse (tot stand gekomen met Denktank)

Stakeholdersanalyse is een dynamisch document. Het speelveld kan gaande het proces wijzigen, omdat er heel andere belangen gaan spelen. Tijdens het proces zullen we de analyse er iedere keer bij pakken.

		BELANG			
		Laag	Matig	Hoog	Zeer hoog
INVLOED	Zeer hoog	NS Prorail Rijksoverheid		Gemeenteraad	Pallas Groot grondbezitters
	Hoog	Ambtelijke organisatie		College	Waterschap HHNK Dorps-inwoners Betrokken inwoner
	Matig	VRNHN Projectontwikkelaar		PWN Woningcorporaties	Bedrijven Recreatie ondernemers
	Laag	GGD RUD		Agrariërs Verenigingen / sport Zorgaanbieders Onderwijs Wegbeheerders	Dorpsraden, wijkpanels (natuurmonumenten) NGO's GPS Adviesraden WMO WJAS KARS SARS Energieleveranciers Nutsvoorzieningen
		Culturele instellingen, musea, erfgoed		Regio (buurgemeenten, Kop van NH)	Niet betrokken inwoners
				Toerist	Hulpbehoevende inwoners Jongeren

Bijlage 2: Relatie RES – Omgevingsvisie – Omgevingsplan

Bijlage 3: Organisatie intern – taken en verantwoordelijkheden

Kernteam - hier wordt het werk gedaan:

Marjolijn van Erkelens – trekker, verantwoordelijk voor proces en inhoud	2d per week
In te huren bureau, minimaal 2 personen – schrijver en medeorganisator proces, verantwoordelijk voor inhoud	afh offerte
Merel Schuit – verantwoordelijk voor communicatie	4u per week
Marcel Mooij –verantwoordelijk voor juridische deel	4u per week
Jos Broersen – extra hulp (op afroep)	4u per week
Marja Janssen – projectondersteuning	1-2d per week
Gebiedscoördinatoren – ivm participatie	agendalid
Ruud Smith –verbinding met DSO	agenda lid
Pim de Boer – bewaker van middelen	agenda lid
Lud Hooghiemstra – meedenken vanuit griffie	agenda lid
Jacqueline van Rijn – verbinding met omgevingsplan/ omgevingswet	agenda lid

Inhoudelijk expertteam (hetzelfde expertteam voor RES) – verantwoordelijk voor inhoud, belangrijk om de visie “gevuld” te krijgen en zorgen voor integraliteit:

Kernteam + de volgende personen

Alieke van Essen	– alle beleidsontwikkelingen, lokaal en regionaal vanuit Ruimte
Brian Rietveld	– alle beleidsontwikkelingen, lokaal en regionaal vanuit OG/ infa
Fred Albers	- alle beleidsontwikkelingen, lokaal en regionaal vanuit klimaat/groen
Wordt geregeld	– alle beleidsontwikkelingen, lokaal en regionaal vanuit Samenleving
Antoon Groot	– alles m.b.t. duurzaamheid/ en verbinding met RES
Wordt geregeld	– alles m.b.t. gezondheid
Externe inhuur/vacature	– alles m.b.t. veiligheid
Jos Broersen	- alles m.b.t. gemeentelijke vastgoed /"kernenbeleid"
Jos Kaandorp	– RO-procedures, lopende en nieuwe ontwikkelingen binnen ruimte- ook t.b.v. koppeling met Omgevingsplan
Sven van Nieuwenhoven	– verantwoordelijk voor stedenbouwkundige input

Tijdsbesteding: inschatting: ca. 100- 200 uur per persoon over totaal project

Afstemmingsoverleg Omgevingsvisie, RES en Omgevingsplan:

1x per 3 w

Nico Swellengrebel – ambt opdrachtgever
 Jacqueline van Rijn – trekker Omgevingsplan (loopt parallel met Omgevingsvisie)
 Antoon Groot – trekker RES (loopt parallel met Omgevingsvisie)
 Marjolijn – trekker Omgevingsvisie

Bestuurlijk afstemmingsoverleg

1x per 6 w (en via staf)

Marjan, Jelle (i.v.m. Omgevingsplan moet er gezamenlijke afstemming plaatsvinden) Nico, Marjolijn, Jacqueline en Antoon

College raadplegen/ op de hoogte houden

1x per 3 maanden (via college)

Klankbordgroep gemeenteraad

1 afvaardiging vanuit elke fractie – klankbordgroep - om te luisteren/mee te denken en feedback te geven. Bij elke stap meenemen in traject.

Week van de Omgevingsvisie

2x in proces bij begin en 50% versie: week van de omgevingsvisie organiseren, combi intern en extern, met alle stakeholders